نبوي مرغلري:

رسول الله (صلی الله علیه وسلم) فرمایلي دي:

ژباړه: د جنت کیلي لمونځ دی او د لمانځه کیلي اودس دی.

«رواه النسائي»

طلوع افغان

پښې وېناوې:

حضرت عمر رضی الله عنه:

یقیناً؛ د قیامت په ورځ به حساب پر هغه چاآسانه وي، چې په دنیا کې یې له خپل ځان سره محاسبه کړې وي.

مؤسس: مولوي صالح محمد "هوتک"

د امتیاز څښتن: د کندهار اطلاعات او فرهنګ ریاست

په اوونۍ کې دوه واره چاپېږي

د تأسیس کال: ۱۳۰۰ لمریز، دوشنبه ۲۹ /ذوالحجة الحرام/۱۴۴۷ هـ ق، ۲۵/غبرګولي/ ۱۴۰۵ ل کال - ګڼه (۱۴)

Monday-15-June-2026 Issue: 14

د مطالبو سرلیکونه

- خلور امامان؛ قدم په قدم! (ژباړه: مولوي محمد اکبر)
- د تاریخ مأخذونه او ډولونه ("ذبیح الله "شفق)
- د حاجي صاحب د راتګ او... ("سید عبدالغني "اقرار)
- حضرت جنید بغدادي... ("احمد "خاطري)
- د خصوصي ښوونځیو او پوهنتونونو... ("نعمت الله "شاکر)

د طلوع افغان خبري (سرلیکنه)

باسواده خلک؛ مملکتونه له بحرانونو باسي!

ډېر به مو اورېدلي وي چې ځیني خلک وایي، په افغانستان کې تعلیم بې ګټې دی، دلته د تعلیم قدر نسته، دلته باسواده خلک بې کاره ګرځي او داسې نوري خبري مو هر وخت اورېدلي او اورو ئې!

راسئ فکر وکړو چې خلک ولي داسي وایي؟ دوی ولي وایي چې په افغانستان کي تعلیم بې ګټي دی؟ دوی د تعلیم ګټه څه بولي؟ د تعلیم څخه د دوی هدف څه دی؟ کله چې دوی خپل اولاد مکتب ته استوي، نو د دوی هیله ورڅخه څه وي؟

خلک ځکه تعلیم بې ګټي بولي چې دوی فکر کوي او ذهن یې داسي پېچکاري سوی، چې تعلیم د وظیفې او معاش له پاره ترلاسه کېږي، دوی داسي انګېري چې کله یې زوی یا لور تعلیم وکړي، نو باید مستریح ژوند ولري، ښه مناسب معاش لرونکې دنده پیدا کړي...

د تعلیم د زده کړي څخه د دوی هدف پیسې او استراحت وي. همدا سوءتفاهم دی چې زموږ خلک یې په دې غلط باور معتقد کړي دي.

حال دا چې تعلیم او سواد د پیسو، موقف او ځان هوساینې په موخه نه، بلکي تعلیم باید د پوهاوي او د ټولني د خدمت په موخه تر سره سي، د یوې ټولني د امید سترګې د بې سواده په پرتله باسواده ته زیاتي وي، د یوې ټولني د پرمختګ له پاره باسواده خلکو ته امیدونه وي؛ نه بې سواده!

موږ وینو چې د نړۍ پرمختللي مملکتونه د خپلو باسواده او متخصصو خلکو په مټ، تر لوړو موقفونو رسېدلي دي.

تاسو څه فکر کوئ، چین او هند چې یو وخت د انګرېز تر استعمار لاندي وو، اوس چا دونه ستر متمدن ملکونه ورڅخه جوړ کړل. چین، هند او نور پرمختللي ملکونه چې نن تر کوم موقف پوري رسېدلي، همدا د دوی د باسواده ځوانانو د مټو برکت دی.

راسئ دا باور خپل کړو چې یو بې وسه او ځپل سوی مملکت تر هر چا ډېر باسواده خلکو ته ضرورت لري، نو افغانستان خو هم له بده مرغه په تېره یوه پېړۍ کي دونه دردېدلی چې د سیالانو له سیالۍ لوېدلی، په دې ځوربدلي ملک کي تعلیم او سواد تر بل هر ځای ډېر مهم او ګټور دی، دا ځکه چې همدا تعلیم یافته طبقه ده، چې د یو ملک آینده روښانه کولای سي.

که موږ په طب، انجینري، اقتصاد، زراعت، صنعت، سوداګري، ټکنالوژي او نورو مهمو برخو کي په کار پوه، مسلکي کادرونه ولرو، نو موږ به هیچا ته د سوال محتاج نه سو، افغانستان به پر خپل ځان بسیا او د سیالانو سیال سي.

هو! ستونزي به وي، د باسواده خلکو له پاره به ځیني ننګوني وي، خو دا په دې معنا نه ده چې موږ تسلیم سو او سواد ته شا کړو، باید مبارزه او مقاومت وکړو، ترڅو مثبت تغیر راولو، دا ملک په خپلو مټورا پورته کړو او د ځانونو ترڅنګ مو وطن هم تر لوړو موقفونو ورسوو.

اداره

د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی په مشرۍ په کندهار کي د وزیرانو غونډه تر سره سوه

په کندهار ولایت کي د عالیقدر امیرالمؤمنین شیخ القرآن والحدیث مولوي هبة الله اخندزاده حفظه الله تعالی په مشرۍ، د افغانستان اسلامي امارت د وزیرانو شوری غونډه د قرآنکریم د څو مبارکو په آیتونو په تلاوت کولو سره پیل سوه.

وروسته عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی د اسلامي امارت وزیرانو ته د خپلو مسئولیتونو د ښه تر سره کولو، د شرعي نظام او د فرمانونو د ښه تطبیق، له خلکو سره د عدل کولو او د ستونزو د حل او په اخلاص سره د خدمت کولو په اړه لازم هدایات او مهمې توصیې وکړې.

عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی وویل، د اسلامي نظام استحکام د دین په زده کړه سره راځي، کوښښ وکړئ، خلکو ته دین ور زده کړئ، د دین مذاکره کوئ، ټول پر تقوی ودرېږئ، د تقوی څخه مه اوړئ، تاسو به په عزیمت عمل کوئ او تواضع کوئ، خلکو ته دیني پوهاوی ورکړئ، له بد اخلاقۍ او ناسمو افکارو او نظریو له تأثیره یې وساتئ، کوښښ وکړئ، مذهب او عقیده وروښیاست، په خپلو منځونو کي امر بالمعروف او نهي عن المنکر کوئ او د اسلامي امارت فرمانونه ښه مطالعه کوئ، په عملي کولو او تر خلکو پوري د رسولو

۴مخ

د استاد محمد معصوم هوتک د علمي او آدبي خدمتونو په وياړ ستاینغونډه وسوه

د دوشنبې په ورځ د کندهار اطلاعات او فرهنګ ریاست له لوري د کندهار پوهنتون د ژبو او ادبیاتو پوهنځۍ، میرویس نیکه پوهنتون او کندهار تحقیقاتي مرکز په همکارۍ، د احمد شاه بابا رحمه الله په تاریخي کور کي د نومیالي لیکوال او محتاط څېړونکي استاد محمد معصوم هوتک ستاینغونډه جوړه سوې وه، چې په کښې درنو علماء کرامو، مشرانو، د پوهنتونونو استادانو، لیکوالانو، تاجرانو، شاعرانو او د آدب مینه والو ګډون کړی و.

غونډه د قرآن عظیم الشان د څو مبارکو آیتونو په تلاوت سره پیل سوه.

د اطلاعاتو او فرهنګ رئیس مفتي انعام الله سمنګاني ګډونوالو ته ښه راغلاست وواېه، د غونډې د هدف او ارزښت

۴مخ

د کانونو په برخه کي پر پانګوني لېوالتیا څرګنده سوه

د کانونو او پټرولیم وزارت د پالیسۍ او برنامو معین عبدالرحمن قانت، په کابل کي د ایران له سفیر علي رضا بیکدلي او د افغانستان او ایران د سوداګریزو ګډو خونو له رئیسانو سره د شنبې په ورځ کتلي دي.

د کانونو او پټرولیم وزارت په خپره سوې خبرپاڼه کي راغلي، په دې کتنه کي د ایران سفیر د کانونو او پټرولیم وزارت د رهبرۍ د پخواني سفر پر مهال د سوو هوکړو په

۴مخ

د ګرین ګارنټ قیمتي ډبري استخراج پیل سو

د پنجشېر ولایت سیمه ییزو مسئولینو ویلي، د کانونو د استخراج د پراختیا په لړ کي، د زمرد او بېروجو ترڅنګ، د ګرین ګارنټ په نامه د یوې بلي قیمتي ډبري استخراج هم په عملي توګه پیل سوی دی.

د پنجشېر د والي ویاند سیف الدین لټون باختر اطلاعاتي آژانس ته ویلي، د عنابې ولسوالۍ د شوفې په سیمه کي د ګرین ګارنټ لس معدني ساحې د انجینرۍ او تخنیکي ټیمونو له لوري تثبیت سوي او د استخراج چاري یې پیل سوي دي.

۴مخ

هلمندوالي: خلک دي د دښمن په تبلیغاتو نه تېر وځي

د هلمند والي مولوي امان الدین منصور د بدخشان ولایت د وردوج ولسوالۍ په باشند کلي کي د خالد بن ولید دیني مدرسې د پرانیستني په مراسمو کي له خلکو غوښتي، چې د دښمن په تبلیغاتو او دسیسو تېر نه وځي او د اسلامي امارت د مشرتابه لارښووني په بشپړه توګه عملي کړي.

په جوړو سوو مراسمو کي د هلمند والي ویلي، اسلامي امارت د شهیدانو او مجاهدینو د قربانیو په پایله کي رامنځته سوی او د مخالفو لورو

۴مخ

د څو ټنو درملو د قاچاق مخه په نیمرزو کي ونیول سوه

د نیمروز ولایت امنیتي مسئولینو ویلي، د زرنج - دلارام لویي لاري د دوهم کنډک ځواکونو په خاشرود ولسوالۍ کي د څه باندي دوه ټنه انساني درملو د قاچاق مخه نیولې ده.

د نیمروز د امنیې قوماندانۍ ویاند مولوي ګل محمد قدرت باختر اطلاعاتي آژانس ته ویلي، دوه ټنه ۱۵۹ کېلو ګرامه انساني درمل، چې په یو مازدا موټر کي ځای پر ځای سوي او غوښتل یې له پاکستانه نیمروز ته قاچاق سي، د امنیتي ځواکونو له لوري کشف او ضبط سول.

دهغه په خبره

۴مخ

بېلابېل موضوعات

څلور امامان؛ قدم په قدم!

لیکوال: عبدالله فاراني (اشتیاق احمد رح)   ژباړه: مولوي محمد اکبر   ۵۴ برخه

مطلب دا چي امام احمد بن حنبل د علم له پاره دومره سفرونه وکړل چي په هغه وخت کي سفر کول، څه اسانه کار نه و، سفر پر پښو، اوښ او آسانو و، بحري سفر هم په عامو کښتیو کي و او هغه هیڅ وخت محفوظي نه وې.

احمد بن ابراهیم ویلي :

امام احمد بن حنبل عبدالرزاق د مکې مکرمې راغلی، ډېر ستړی سوی و، نو ما ورته وویل : اې ابو عبدالله! تاسو په دې سفر کي ډېري سختۍ وګاللې، پر بدن مو د ستړیا آثار دي.

هغه راته وویل : موږ چي کوم علم د عبدالرزاق څخه زده کړی دی، د هغه په بدل کي دا تکلیف ډېر معمولي دی. یو وار امام احمد بن حنبل له یحیی بن معین سره حج ته ولاړی، نو امام احمد بن حنبل ته یې وویل :

ان شاء الله تر حج وروسته به، د عبدالرزاق څخه په صنعا کي حدیثونه اورو!

امام صاحب ویلي :

موږ طواف کاوه، چي عبدالرزاق مو ومونده، ابن معین هغه پېژندی، عبدالرزاق چي د طواف او لمانځه څخه فارغ سو، نو د مقام ابراهیم شا ته کښېناستی. ابن معین ورغی، سلام یې ورته ووایه او ویې ویل :

دا ستاسو ورور احمد بن حنبل دی!

عبدالرزاق وویل :

د ده په اړه ماته ښې خبري معلومي دي.

ابن معین وویل :

ان شاء الله! موږ به ستاسو په خدمت کي حاضر سو، حدیثونه به واورو!

تر دې وروسته عبدالرزاق ولاړی، نو امام احمد بن حنبل وویل : دا دې څه وکړل، د درس وعده دې ور سره وکړه!

یحیی بن معین وویل : خو تاسو خپله د حدیثونو د اورېدلو له پاره هغه ته ورتلل غوښتل، الله جل جلاله تاسو تر صنعا پوري د اوږده سفر څخه او د سفر د خرڅ څخه وژغورل سواست.

نو امام احمد بن حنبل وویل :

الله جل جلاله دي په ما داسي حالت نه ویني چي ستا په وینا باندي خپل نیت خراب کړم، موږ به حدیثونه په صنعا کي ځني زده کوو.

په دې ترتیب د حج څخه تر فراغت وروسته، امام صاحب د یمن سفر وکړ، صنعا ته ورسېدی، د عبدالرزاق څخه یې علم حاصل کړ، په داسي حال کي چي په هغه وخت کي دی له ډېرو سختو مالي ستونزو سره لاس او ګرېوان و، د دې سفر له پاره نوموړي له ساروانانو سره مزدوري وکړې، پیسې یې را ټولي او دا سفر یې په تر سره کړ.

خپله عبدالرزاق ویلي :

احمد بن حنبل زما سره دوه کاله پاته سو، د هغه مالي ستونزو ته په کتو ما هغه ته وویل : ابو عبدالله! زموږ په هیواد یمن کي تجارت نسته او نه روزي ډېره ده، دا یو څه دینار دي، دا قبول کړه، مګر هغه انکار وکړ او په ژړا به یې دا کیسه کوله.

امام صاحب د ډېر یخ په موسم کي یزید بن هارون ته ورغلی، له مالي ستونزو سره مخ سو، نو خپله چپنه یې یو ملګري ته ورکړه او ورته ویې ویل : دا خرڅه کړه او راسه!

هغه د ده دا خبره یزید بن هارون ته وکړه، هغه دوه سوه درهمه ده ته راولېږل.

امام صاحب د درهمو د اخیستني څخه ډډه وکړه او ویې ویل :

«زه محتاج او مسافر خو یم، مګر زه خپل ځان د دا ډول ډالیو عادي کېدل نه خوښوم!»

دا د هغو شپو او ورځو خبري دي، کله چي نوموړي د سفیان بن عیینه څخه علم کاوه، چي یو چا د ده کالي غلا کړل، کله چي دی په غلا خبر سو، نو ویې پوښتل : «زما هغه تختې دي څه کړې چي ما احادیث پرې لیکلي وو.»

هغه وویل : هغه محفوظي دي.

نور بیا...

د تاریخ مأخذونه او ډولونه

ذبیح الله "شفق"   لومړۍ برخه

مبارک علي په خپل کتاب (د تاریخ پوهاوی) کي لیکي : چي علم تر پراخېدو وروسته، په خورا لویو – لویو څانګو ووېشل سو او هله نور هم د پرمختګ پوړۍ ته ورسېدی چي د رنسانس دوره پر اروپا راغله. دی مخته زیاتوي چي د علم په دې ګرم انقلاب کي تاریخ جلا مسلک او بیا پر خو څانګو پسي ووېشل سو.

مبارک علي شلمه پېړۍ د تاریخ د علم په پراختیا کي ښخي مؤثره ګڼي او وایي چي پر تاریخ سربېره شلمي مېلادي پېړۍ د نورو علومو په پرمختګ کي هم ښه رول ولوباوه.

د مبارک علي په وینا سیاست او لرغونپوهنه یو وخت د تاریخ دوې جلا څانګي وې. خو وروسته دواړې سره بېلي سوې او هري څانګي ځان ته د یو علم شکل غوره کړ. دا چي مبارک علي په خپل اثر کي تاریخ پر بېلابېلو څانګو او ډولونو وېشلی ګڼي، نو ځکه به اړتیا وي چي د تاریخ ډولونه او څانګي و پېژندل سي، تر څو د یاد علم په پېژندنه کي هر اړخیز مخته ولاړ سو.

لرغونپوهانو د بشري تاریخ تر ژورې مطالعې وروسته، د انسانانو ټول او اوږد تاریخ، پر دوو لویو دورو ووېشی، چي یوه یې تر تاریخ وړاندي دوره (قبل التاریخ) او بله یې تاریخي دوره ونوموله.

تر تاریخ وړاندي دوره :

تر تاریخ وړاندي دوره (قبل التاریخ) د انسان د پیدایښت څخه پیل، بیا د لیک او لوست تر رامنځته کېدو یا د مدنیت تر عام کېدو پوري رسېږي چي سوونه زره کاله په بر کي نیسي. تر تاریخ وړاندي دوره کي انسانان بوخت، خو ساده ژوند یې درلود، د دوی ورځنۍ تېر و بېر؛ په غرونو، سمڅو او ځنګلونو کي و. د ژوند ورځنۍ چاري به یې د وحشي ژوو د ښکار او مېوو ټولولو له لاري پوره کولې. د حیواناتو د پوستونو څخه به یې جامې جوړولې او کوم نظامي سیستم یې تر منځ موجود نه و. دا چي لیک او لوست شتون نه درلودی، نو تر تاریخ وړاندي دورې پېښې موږ ته نه دي رسېدلي او په اړه یې مؤرخین هم ټول په یوه خوله نه دي.

تر تاریخ وړاندي دوره لرغونپوهانو پر درو دورو ووېشله :

۱ – د ډبرو د تورلو دوره (له یو میلیون ق.م. څخه شروع کېږي، بیا تر ۱۰۰۰۰ ق.م. پوري. مانا دا چي دا دوره یو میلیون کاله وړاندي تر مېلاد پیل، بیا لس زره کاله وړاندي تر مېلاد یې ادامه کړې چي انسانان په غرونو او سمڅو کي اوسېدل او د اوسني عصر په پرتله یې غیر انساني ژوند درلودی.)

۲ – د ډبرو د صیقل دوره (له ۵۰۰۰ ق.م. شروع کېږي بیا تر ۱۰۰۰۰ ق.م. پوري.)

۳ – د فلزاتو دوره (له ۲۳۰۰ ق.م. شروع بیا تر ۵۰۰۰ ق.م پوري ادامه کوي.) د فلز څخه ګټه اخیستنه، په اصل کي انسان د مدنیت پړاو ته ورساوه او په شعوري لحاظ یې مختلف النوعه بدلونونو ته آماده کړ، ځکه د انسانانو د اوسني عصري زمان په منځته راتګ او پرمختګ کي د فلزاتو د دورې ۲۳۰۰ ق.م ۵۰۰۰ ق.م) ونده له پامه نه سو غورځولای.

تاریخي دوره :

تاریخي دوره د لیک او لوست د رامنځته کېدو یا د لومړنیو انساني مدنیتونو د پیدایښت څخه پیل، بیا تر اوسه دوام کوي. دا چي انسان اشرف المخلوقات نومول سوی او یادېږي هم، نو یې د نورو ژوو او وحشي حیواناتو په پرتله، په خپل ژوند کي پرمختګ را وستلی او د مدنیت تر پړاو یې ځان ورساوه.

نور بیا...

د حاجي صاحب د راتګ او د ټولني د مسئولیت احساس

سید عبد الغني "اقرار"

نن – سبا زموږ په ټولنه کي د بېوزلۍ، لوږي او اقتصادي ستونزو سیوری پر ګڼو کورنیو غوړېدلی دی. ډېر داسي کورونه سته چي د ورځني ژوند لومړنۍ اړتیاوي هم په سختۍ سره پوره کوي. په داسي حال کي چي حاجیان له سپېڅلي سفره راستانه کېږي، مناسبه ده چي د حج له روحیې، عاجزۍ او زړه سوانديۍ سره، خپلو کورونو او ټولني ته راستانه سي، نه دا چي د بې ضرورته لګښتونو او ټولنیزو سیالیو په ډګر کي ښکېل سي.

د حاجي د هر کلي له پاره د مېوو ډکي ډالۍ، قیمتي تحفې، په ګلونو پوښلي موټرونه، اوږده کتارونه، درنې مېلمستیاوي او د تشریفاتو بېلابېل ډولونه، د حج د لوازمو او مقاصدو څخه نه دي. برعکس، اسلام د اعتدال، ساده ګۍ او د اسراف د مخنیوي درس راکوي او مسلمانان له بې ځایه مصرفونو ژغوري.

که د دغو ظاهري مراسمو او اضافي لګښتونو یوه برخه د یتیمانو، کونډو، مسکینانو او اړمنو کورنیو د لاسنیوي له پاره ځانګړې سي، نو هم به د الله تعالی رضا تر لاسه، د یو مسلمان زړه خوشحاله او د ټولني یو درد او اړتیا به تر یو حده درملنه ومومي.

حج د حلالو مالونو په وسیله د الله تعالی یو ستر فرض عبادت دی، خو د دې عبادت حقیقي ښکلا په تواضع، شکر، اخلاص او د بندګانو په خدمت کي نغښتې ده. هغه حج چي د انسان په اخلاقو، عاجزۍ او خیر رسولو کي بدلون راولي، تر هر ډول ظاهري نمایش او تشریفاتو ډېر ارزښت لري. له همدې امله غوره ده چي د حاجي د راتګ خوښي د ساده ګۍ، مینې او خیر – ښېګڼې په فضا کي ولمانځل سي، څو د حج برکتونه، د ټولني تر محرمو او اړمنو خلکو هم ورسېږي.

حضرت جنید بغدادي رحمه الله فرمایلي

احمد "خاطري"

یوه ورځ راته استاد وویل، وېښتان دي لوی سوي دي، اصلاح یې کړه!

زما په جېب کي پیسې نه وې.

د سلمان دوکان ته ولاړم، هغه د بل چا وېښتانو په اصلاح مصروف و، ما ورته وویل :

اې مشره! د الله تعالی په نامه مې وېښتان اصلاح کړه!

هغه حیران سو او له کاره یې لاس واخیستی.

زما لوري ته متوجه سو او ویې ویل :

د پیسو له پاره خو هره ورځ وېښتان اصلاح کوم؛ نن ایله څوک د الله تعالی له پاره راغلی!

حجام ژړل او زما وېښتان یې اصلاح کول.

جنید بغدادي ویلي، ما فکر وکړ، که چیري خدای پیسې راکړې، زه به یې خامخا دغه حجام ته ورکوم.

"ډېر وخت تېر سو، جنید بغدادي لوی عالم او صوفي جوړ سو."

حضرت جنید بغدادي زیاتوي :

یوه ورځ د حجام ملاقات له پاره ورغلم.

هغه واقعه مې وریاده کړه او یو څه مبلغ پیسې مې ورته وړاندي کړې.

حجام په جواب کي راته وویل :

اې جنیده! ته دومره لوی عالم او صوفي سوې، لیکن تا ته دومره نه ده معلومه، چي کوم کار د الله تعالی له پاره وي، د هغه معاوضه څوک له مخلوقه نه غواړي. جنید بغدادي زیاتوي، چي زه ډېر شرمنده سوم او پوه سوم، چي حجام هم تر ما زیات پوهېږي.

محترمو او قدرمنو ورونو!

کوم عمل چي د الله تعالی له پاره تر سره سوی وي، که صدقه، جهاد او یا بل نېک عمل وي، له خلکو یې معاوضه مه غواړئ. منصبونه او عامه ملکیت د ځان حق مه ګڼئ او مه پر خلکو احسانونه کوی چي ما دا عمل کړی دی.

(تاریخ بغداد)

د خصوصي ښوونځیو او خصوصي پوهنتونونو ارزښتونه

نعمت الله "شاکر"

۱ – پر دولت باندي فشارونه کموي، ځکه ټولو خلکو ته د تعلیم او تحصیل خدمات وړاندي کول، د دولت زیات مصارف او امکانات مصرفوي.

۲ – په ولس کي شتمنو کسانو ته د فیس په مقابل کي، تعلیمي او تحصیلي خدمات عرضه کول، د بېوزلو له پاره د دولتي امکاناتو فارغول دي.

۳ – هغو شتمنو علمي کسانو ته د پانګوني زمینه برابرېدل، چي د علمي خدماتو ذوق او استعداد لري.

۴ – په مختلفو او غیر رسمي وختونو کي تعلیمي او تحصیلي خدمات عرضه کول، تر څو هر څوک په هر وخت کي تعلیم او تحصیل وکړلای سي.

۵ – خصوصي ښوونځي او پوهنتونونه د خپلو عوایدو او مصارفو مالیات، دولت ته ورکوي.

۶ – په علمي میدانونو کي د رقابت او سیالۍ، حس ایجاد او تقویه کېږي.

نوټ : د کانکور شرایطو ته آماده اشخاصو!

د خصوصي پوهنتونونو په کانکور کي په ذوق او قوت ګډون وکړئ، د وخت او امکاناتو څخه استفاده وکړئ، په خصوصي پوهنتونونو کي د زده کړو سره هممهاله کار هم کولای سئ!

بل نوټ : د رسمي وظیفې له پاره زده کړې مه کوئ، بلکي د ځان جوړوني له پاره زده کړې وکړئ!

د زده کړو په بهیر کي او هم تر فراغت وروسته، د خپل مسلک او تجربو په اساس، شخصي پانګونه وکړئ!

د بې سواده اشخاصو په نسبت، باسواده اشخاص ښه پانګونه کولای او تنظیمولای سي.

دورکي اعلانونه

دورکي اعلانونه

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د ګلبدين د عبدالرشيد د زوی او د مبين د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0701359335**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د عبدالبصير اميري د حاجي بهاءالدين د زوی او د حسام الدين د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0702181495**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د صلاح الدين د فقير خان د حاجي شېرجان د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0702079428**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د عبدالقيوم د عبدالرحمن د زوی او د بازمحمد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0702279195**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د سلوا د جاويد احمد د لور او د محمد زمان د لمسۍ په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0700822025**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د محمد شفيع د احمد الله د زوی او د ملا عبدالقيوم د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، د لسمي ناحيې اړوند، د مينا برج مسجد ته دې ور وړي.

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د عبدالولي د عبدالسلام د زوی او د تور جان د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0704726604**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د رحيم الله د محمد افضل د زوی او د خدای رحيم د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0707883631**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د امير جان د عبدالعليم د زوی او د محمد اکبر د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0703035768**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د عنايت الله بريالي د درمحمد د زوی او د شاه محمد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0706112034**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د طوبا صميم د محمد اسلم د لور او د غلام قادر د لمسۍ په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0700459248**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د ګل احمد نوراني د نور احمد نوراني د زوی او د آقا محمد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0707272545**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د عبدالمحمد وفادار د احمد الله حکيمي د زوی او د عبدالکريم د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0700973383**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د بختار بهار د نادرجان د زوی او د يار محمد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکرسوې شمېره دي تماس ونيسي: **0707282122**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د عمران احمد د عبدالنبي د زوی او د عبدالقادر د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0708484649**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د غمی د محمد نعيم د زوی او د جمعه خان د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0702337290**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د نصيب الله د نادر خان د زوی او د محمد ظاهر د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0704705879**

دورکي اعلانونه

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د ګل محمد د سلطان محمد د زوی او د نذير احمد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0704410891**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د نجيب الله د فقيرحسين د فقير محمد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0700609903**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د بشير احمد د حاجي اختر محمد د زوی او د امير محمد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0701316083**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د احمد الله افغان د رحمت الله د زوی او د عبدالرحمن د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0708099329**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د اسدالله افغان د عبدالاحد د عبدالصمد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0708123932**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د سخي داد د حاجي حق داد ابدالي د حاجي عبدالرؤف ابدالي د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0707175308**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د حضرت علي د حاجي محمد انور د زوی او د محمد يعقوب د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0706496523**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د بسم الله د حاجي عبدالمحمد د زوی او د حاجي اهل الله د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0749134324**

* * *

د شهيدانو او معلولينو رياست اړوند، يو د ميوند بانک اړوند بانکي کارډ چي د ګل سکې د بور آکا د لور په نامه دی. ورک سوی دی. هر چا که پيداکړی وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0706394551**

* * *

د شهيدانو او معلولينو رياست اړوند، يو برېښنايي بانکي کارډ چي د باز محمد افغان د تور د زوی او د سيد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړی وي، په کندهار ښار کي دې له زاړه ګمرک سره د فدا محمد عطارۍ دوکان ته ور وړي.

* * *

د شهيدانو او معلولينو رياست اړوند، يو بانکي کارډ او د بای ميټريک اسناد چي د احسان الله نصرتي د نصر الله د زوی او د محمد اکرم د لمسي په نامه دي، ورک سوي دي. هر چا که پيداکړي وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0700322006**

* * *

د شهيدانو او معلولينو رياست اړوند، يو بانکي کارډ چي د حميدالله "نورآغا" د محمد عيسی د زوی او د حاجي ګل محمد د لمسي په نامه دي، ورک سوي دي. هر چا که پيداکړي وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0703023342**

* * *

د شهيدانو او معلولينو رياست اړوند، يو بانکي کارډ چي د شغلي افغان د حاجي محمد شاه د لور او د حاجي باران د لمسۍ په نامه دی، ورک سوی. هر چا که پيداکړي وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0703683329**

خبرتيا!

محمديه د ملا نورالدين لور او د نور محمد لمسۍ غواړي چي خپل اساس اصلاح او د آکا د اساس ځخه يې د خپل پلار اساس ته واړوي. که چيري کوم څوک ستونزه ور سره لري، په دې شمېره دي تماس ونيسي: **0706359261**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د اسماعيل د خدای نظر د زوی او د خدای رحيم د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **0705539981**

* * *

يوه قطعه برېښنايي تذکره چي د محمد "آذان" د رحمت الله د زوی او د حاجي تاج محمد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دي تماس ونيسي: **07066410285**

شعري برخه
د طلوع رنګيني وړانګي

غزل

احمد "بريالی"

نه اوړي په ژوند کي د تندي کرښي
وي په حفاظت د مړه ژوندي کرښي

* * *

هيڅوک د بل چا په طعن تور نه سي
بيلي وي دايم د خپل پردي کرښي

* * *

څوک په خپله خوښه ژوند کوای نه سي
ليک وي پر تندي د هر سړي کرښي

* * *

دخل د هيڅ کس په کښي جايز نه وي
وي ډېري پخي د زوړ زلمي کرښي

* * *

وي پر خپل مزاج د هر سړي روغي
نه وي پر خاصيت هر اجنبي کرښي

* * *

لاس د هر کاتب عمر ور اوږد نه وي
داسي پر هر مېز نه وي عادي کرښي

* * *

نوم د ملامت ځکه پر ياد سي چي
روغي پر انصاف وي د قاضي کرښي

* * *

خيال د زوړ "**احمد**" وي کليوال ځکه
جوړي وي همېش د "**بريالي**" کرښي

حجاب

احمد "خاطري"

پټه په حجاب کي پښتنې اوسه!
فکر کي د خپلي آيندې اوسه!

* * *

مه ښکاره کوه ښايست پرديو ته!
ليري د بدبينو له خطرې اوسه!

* * *

ستا د حق په نوم چي حيا وړي در څه
فرېب ته د دښمن متوجې اوسه!

* * *

کلکه يې په وړاندي باندي ودرېږه!
خور د ملالۍ او ناهيدې اوسه!

* * *

ستا حقوق اسلام ښه تضمين کړي دي
ته يې هم راضي په فيصلې اوسه!

* * *

پوښ کي وي اصيله مرغلره هم
پوهه د جلباب له فلسفې اوسه!

* * *

کور کي اوسه اې د "**خاطري**" خوري!
ورکه له فساد او له فتنې اوسه!

مسئول مدير: ـــــ بريالی "فيضي"
د تصحيح مسئول: ـــــ حاجي عبدالله "ذاکري"
کمپوز او ډيزاين: ـــــ نصير احمد "صابر"
د مديريت شمېره: ـــــ ۰۷۰۵۶۰۸۶۷۳
د توزيع مديريت شمېره: ـــــ ۰۷۰۰۴۹۱۴۳۶
پته: ـــــ علامه حبيبي واټ – اطلاعات او فرهنګ رياست
د برېښناليک پته: ـــــ baryafaiz981@gmail.com

د ګڼون کوونکو له پاره خبرتيا!
د طلوع افغان تاريخي خپرونه چې د هيواد په مطبوعاتي تاريخ کې ځانګړی ځای لري. که غواړئ چې د لمريز کال په آخرکې د طلوع افغان تاريخي ورځپاڼې يو بشپړ کلکسيون ولرئ، په طلوع افغان ورځپاڼه کې ګډون وکړئ.
د ګډون کلنۍ بيه ۵۰۰- پنځه سوه افغانۍ، زده کوونکو او محصلينو ته د تصديق په وړاندې کولو سره نيمه بيه ټاکل سوې ده. اداره

Tolo-E-Afghan Journal

طلوع افغان مديريت له ټاکلي ليکنيز معيار سره سم، د ليکنو په اصلاح کې د لاسوهني حق لري.

ګرانو لوستونکو! په ډېر احترام هيله کېږي، چې دا سپېڅلي پاڼي بې ځايه و نه غورځوئ!

Founded in 1921 ISSue:14 Established in 1300 Hijri

اعلانونه او خبرتياوي

په کرايه يې ورکوي

د کندهار ولايت د ۲۰۵ البدر قول اړوند، په ډنډ ولسوالۍ کې يو باب فوټو کاپي غرفه، چې د ولسوالۍ مخ ته موقعيت لري. هر هغه څوک چې ياده غرفه د درو کلونو له پاره د کرايې په ډول غوښتونکي وي، خپل غوښتنليکونه دې د روان ۱۴۰۵ ل کال د غبرګولي مياشتې د ۱۹ نېټې څخه بيا د روان کال د همدې مياشتې تر ۳۰ نېټې (۱۰) ورځو په موده کې، د کندهار مستوفيت رياست، د املاکو لوی مديريت ته وسپاري، شرطپاڼه کتلای سي، د يو کال تضمين نغداً اخيستل کېږي او د يادي داوطلبۍ آفرونه د روان کال د غبرګولي مياشتي پر ۳۱ نېټه، د يکشنبې په ورځ، د سهار پر لس بجې، د تعين سوي هيئت په حضور کې، د امارتي املاکو په عمومي مديريت کې تر سره کېږي.

په کرايه يې ورکوي

د کندهار مستوفيت رياست اړوند، يو باب رهايشي کور چې د کندهار ښار په دوهمه ناحيه کې موقعيت لري. هر هغه څوک چې د ياد رهايشي کور د يو کال له پاره په کرايه غوښتونکي وي، خپل غوښتنليکونه دې د روان ۱۴۰۵ ل کال د غبرګولي مياشتې د ۱۶ نېټې څخه بيا د روان کال د همدې مياشتې تر ۲۳ نېټې (۷) ورځو په موده کې، د کندهار مستوفيت رياست، د املاکو لوی مديريت ته وسپاري، شرطپاڼه کتلای سي، د يو کال تضمين نغداً اخيستل کېږي او د يادي داوطلبۍ آفرونه د روان کال د غبرګولي مياشتي پر ۲۴، د يکشنبې په ورځ، د سهار پر لس بجې، د تعين سوي هيئت په حضور کې، د امارتي املاکو په عمومي مديريت کې تر سره کېږي.

کور خرڅوي

يو دربند رهايشي کور چې مساحت يې (۱۸۰) متره مربع دی، د کندهار ښار په نهمه ناحيه، د تېري اډې، د بي بي عائشه جامعې په ساحه کې موقعيت لري، د درو رهنمايانو له لوري ياد سره د ساختمانه په مجموعي قيمت (۳۸۰۰۰۰) درې سوه اتيا زره افغانۍ قيمت سوی دی.

هر هغه څوک چې ياد رهايشي کور تر پورته ذکر سوي قيمت په اضافه نرخ غواړي، خپل غوښتنليکونه تر لسو ورځو پوري د کندهار مرافعه محکمې له خوا، تعين سوي هيئت ته وسپاري او يا دې پر ذکر سوې شمېره اړيکه ونيسي: **0704612031**

په قرارداد يې ورکوي

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ رياست اړوند، د نظم خاص په داخل کې ختيځ طرف ته دوه تعميرونه چې د لسو کلونو له پاره اشخاصو او شرکتونو په قرارداد ورکول کېږي، ټول اشخاص او شرکتونه چې يې غواړي، پورته ذکر سوی قرارداد د شرطپاڼې مطابق تر سره کړي، خپل غوښتنليکونه دې د روان ۱۴۰۵ ل کال د غبرګولي مياشتې د ۲۳ نېټې څخه بيا د روان کال د همدې مياشتې تر د ډېرشمې نېټې پورې د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ او د ولايت مقام مالي او اداري رياست ته وسپاري، لس سلنه تضمين نغداً اخيستل کېږي، داوطلبي د ۱۴۰۵ ل کال د چنګاښ مياشتي پر لومړۍ نېټه، د دوشنبې په ورځ، د ټاکل سوي هيئت په حضور کې د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ په رياست کې تر سره کېږي.

روغنياتو ته اړتيا لري

د کندهار ولايت د پوهني رياست غواړي چې په روان ۱۴۰۵ مالي کال کې، د کندهار ولايت د پوهني رياست اړوند، هستي او برنامو، د عراده جاتو او جنراتورونو له پاره درې قلمه روغنياتو (پطرول، ډيزل او مبلين) قرارداد، د بيع بالتقسيط او آزادي داوطلبي له لاري تر سره کړي. ټولو پر شرايطو برابرو شرکتونو ته خبر ورکول کېږي، چې د اعلان د نشر څخه تر يو ويشتو کاري ورځو پوري خپل غوښتنليکونه د کندهار ولايت د پوهني رياست اړوند، د تهيه او تدارکاتو مديريت ته ور وړي.

دورکي اعلان

يوه پاڼه د دوولسم ټولګي شهادتنامه، چې د احسان الله د عبدالمالک د زوی او د عبدالمجيد د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دې تماس ونيسي: **0702000405**

❋❋❋

يوه پاڼه د دوولسم ټولګي شهادتنامه، چې د فريد احمد د عبدالمنان د زوی په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دې تماس ونيسي: **0704001660**

❋❋❋

يوه قطعه برېښنايي تذکره چې د احمدالله حنفي د ملا عبدالله د زوی او د عمر خان د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دې تماس ونيسي: **0702876062**

❋❋❋

يوه قطعه برېښنايي تذکره چې د سيد علي د تورجان د زوی او د سلېمان د لمسي په نامه ده، ورکه سوې ده، هر چا که پيداکړې وي، په دې ذکر سوې شمېره دې تماس ونيسي: **0707207083**

(۱) مخ پاته: د اسلامي امارت د زعيم په مشرۍ...

پوره کوښښ وکړئ، اهميت يې ورته بيان کړئ او خپله يې هم پوره اطاعت کوئ، کارونه مو درانه دي، د الله پاک د فضل او احسان اميد به ساتو او په خپلو ټولو چارو کې د الله جل جلاله دين او مقدس شريعت د هر څه له پاره اصل وګرځوئ!

عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالی وويل، تاسو اوس د اسلامي نظام اعضاء او اراکين ياست، خپلو ماتحتو او خلکو ته ديني علم ور وښياست او صحيح عقيده ور زده کړئ، د عملونو کمزوري، د عقيدې د کمزورۍ څخه راځي، غرونو او صحراوو ته ديني علم ورسوئ، ديني علم احيا کړئ، چې په دې سره اسلامي نظام مستحکم کېږي، کوښښ وکړئ، علم تر هره ځايه ورسوئ او دين راژوندی کړئ، خلک په دين، شريعت او په اسلامي نظام باندي پوه کړئ او پر ځانونو باندي ښه مراقبت وکړئ، پر خپل ماتحت باندي هم مراقبت وکړئ او بايد دا کوښښ وکړو چې په خپل عمل باندي خلکو ته اسلام او دين بيان کړو. رسول الله صلی الله عليه وسلم خلکو ته دين په عمل سره بيا ناوه، موږ هم بايد دوی ته په عمل باندي دين وښيو، نن خلک زموږ په عمل باندي عمل کوي، نو نېکبخته سړی هغه دی چې نور پرې نېکبخته سي، هره دوره تېرېدونکې ده، موږ او تاسو بايد کوښښ وکړو چې راتلونکو نسلونو ته ښه اصول، ښه لوايح، غوره تاريخ او اخلاق پرېږدو!

په غونډه کې د هيواد په تعليمي چارو کې د ښو خدماتو وړاندي کولو، په اقتصادي او سياسي برخو کې د لا پياوړتيا له پاره لازم تصاميم و نيول سول.

د يادوني وړ ده چې د تېرو شورى ګانو پر بکړې هم وارزول سوې او اړوندو مسئولينو يې د ترسره کړو اجراآتو په اړه جناب عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالی ته معلومات وړاندي کړل.

تر وينا وروسته د يو شمېر اداري، اقتصادي او ټولنيزو موضوعاتو په اړه هم بحث او د نظرونو تبادله وسوه او لازم تصاميم و نيول سول.

د وزيرانو شورى د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله له خوا خلکو او نظام ته د خير په دعا پای ته ورسېدله.

(۱) مخ پاته: د استاد محمد معصوم هوتک د علمي...

په اړه يې خبري وکړې.

هغه زياته کړه، زموږ د ټولنې د وروسته پاته والي يو لامل دا هم دی، چې موږ د خپلو ژوندېو مشرانو د درناوي او ستاينې حق نه دی ادا کړی، موږ بايد لکه د تللو مشرانو، د خپلو ژوندېو باباګانو لارويان و اوسو، څو د اوسني وخت د غوښتنو او معيارونو له مخې موږ ته لارښووني وکړي.

زموږ د ټولنې ليکوالان له دې امله هم د ډېرې ستاينې او درناوي وړ دي چې د ليکوالۍ له پيله، د کتابونو تر چاپ او د خپل آدبي ژوند په ټولو پړاوونو کې له نژدې هيڅ ډول امکاناتو او وسايلو څخه برخمن نه دي پاته سوي.

استاد هوتک په ټول علمي او آدبي ژوند کې د خپل وړ استعداد او زور علم څخه په ګټې اخيستني سره، خپلې ژبې او ټولنې ته تر ۶۰ پوري بېلابېل آثار ليکلي او وړاندي کړي دي.

په دې علمي غونډه کې پوهندوی مطيع الله روهيال د استاد محمد معصوم هوتک پېژندګلوي بيان کړه، چې په دې پېژندنه کې يې د استاد پر ژوند، زده کړو، علمي او آدبي خدمتونو رڼا واچوله.

وروسته مشر استاد حيات الله رفيقي، استاد احمد صميم او انجينر شېر شاه رشاد ويناوي وکړې او د هغه علمي هڅې يې وستايلې.

په آخر کې استاد محمد معصوم هوتک ته د کندهار د اطلاعاتو او فرهنګ رياست له لوري ستاينليک، بېلابېلې ډالۍ او د اعزاز بګړۍ ور پر سر کړل سوې.

استاد محمد معصوم هوتک د خپلې وينا پر مهال د احمد شاه بابا تاريخي کور جوړوني او په دې اړخ کې د اطلاعاتو او فرهنګ رئيس مفتي انعام الله سمنګاني توجه، هڅې او کار وستايه او ويې ويل، مولوي سمنګاني خپل مسئوليت په ښه ډول ادا کړی دی، چې د کندهار د ځوانو ليکوالانو او شاعرانو تشويق او د تاريخي آبداتو رغېدنې ته يې ملا تړلې او په ساتلو کې يې خپلې هڅې نه دي سپمولې.

د يادوني وړ ده، چې د کندهار اطلاعاتو او فرهنګ رياست له لوري تر دې وړاندي هم، ليکوالانو او شاعرانو خدمتونه ستايل سوي او د اعزاز بګړۍ ور پر سر سوي وې.

(۱) مخ پاته: د کانونو په برخه کې پر پانګونې...

چوکاټ کې د خپلو طرحو او برنامو په اړه خبري کړې او د دواړو هيوادونو ترمنځ، په ځانګړي ډول، د کانونو په برخه کې يې د همکاريو د پراختيا غوښتنه کړې ده.

د پاليسۍ او برنامو معين ويلي، افغانستان د طبيعي او کاني سرچينو له پلوه يو بډای هيواد دی او د کانونو او پټروليم وزارت له ټولو نړۍوالو پانګه والو څخه چې د هيواد د کانونو په برخه کې د پانګونې لېوالتيا ولري، هر کلی کوي او لازمي اسانتياوي ورته برابروي.

دغه راز په افغانستان کې د ايران د سوداګرۍ ګډې خونې رئيس ويلي، په افغانستان کې د سته امکاناتو، نوي وضعيت او سراسري امنيت د ټينګښت له امله، ايراني شرکتونه او پانګه وال د کانونو په برخو کې پانګونې ته لېوال دي.

هغه د کانونو د اکتشاف او استخراج په برخو کې د انجنيرانو د روزنې او تجربو د شريکولو په موخه د خصوصي شرکتونو د چمتووالي خبر ورکړی دی.

په آخر کې د کانونو د قانون او کړنلارو په چوکاټ کې، د کانونو او پټروليم وزارت، د هر اړخيزو همکاريو ډاډ ورکړ.

(۱) مخ پاته: د ګرين ګارنټ قيمتي ډبري...

د هغه په خبره، تر دې وړاندي د عنابې ولسوالۍ په بېلابېلو سيمو کې د بېروج ډبرو د استخراج چاري هم پيل سوي وې، چې دا مهال په پنځو فعالو ساحو کې رواني دي.

د ده په قول، د زمردو، بېروج او ګرين ګارنټ تر څنګ، د ۱۵ نورو ډولونو قيمتي او نيمه قيمتي ډبرو د پېژندني او تثبيت چاري هم رواني دي، څو په راتلونکي کې د دغو کانونو د استخراج زمينه برابره سي.

د هغه په خبره، ګرين ګارنټ په نړۍوالو بازارونو کې ځانګړې ارزښت لري او د هر قيراط بيه يې په اوسط ډول له ۵۰۰ څخه تر ۲۰۰۰ امريکايي ډالرو پوري رسېږي.

د يادوني وړ ده، چې پنجشېر د هيواد له هغو ولايتونو دی چې د زمردو په ګډون، د بېلابېلو قيمتي ډبرو بډايه کانونه لري او په وروستيو کلونو کې په کښې د کانونو د استخراج او مديريت بهير د پام وړ پراخ سوی دی.

(۱) مخ پاته: هلمند والي: خلک دي د دښمن په...

هڅې به د مجاهدينو په عقيده او فکر کې بدلون را نه ولي.

د هغه په خبره، مجاهدينو د يه مشخص هدف او فکر پر بنسټ، مبارزه کړې او هيڅکله يې شخصي ګټو، مقام او چوکيو ته لومړيتوب نه دی ورکړی.

هغه د بدخشان له خلکو، په ځانګړي ډول د وردوج ولسوالۍ له اوسېدونکو غوښتي، چې د اسلامي امارت تر چتر لاندي خپل يووالی وساتي او د مشرتابه د لارښوونو په عملي کولو کې همکاري وکړي.

د ده په قول، د اسلامي امارت مشرتابه خپلې پرېکړې او لارښووني د اسلامي اصولو او شريعت په چوکاټ کې صادروي او د هغو عملي کول، د ټولو مسئوليت دی.

د هلمند والي سرتاسري امنيت د هيواد له پاره لوی نعمت وباله او ويې ويل، د امنيت په فضا کې خلک کولای سي، خپلې اقتصادي، ټولنيزي او تعليمي چاري په ډاډه زړه پر مخ يوسي.

(۱) مخ پاته: د څو ټنو درملو د قاچاق مخه په...

د مسئولينو په خبره، د قاچاقي توکو، درملو او نورو غير قانوني انتقالاتو د مخنيوي په موخه، د امنيتي ځواکونو هڅې دوام لري او په دې برخه کې جدي اقدامات تر سره کېږي.

د بل خبر له مخې د نيمروز ولايت د فرعي ګمرکاتو رياست مسئولينو ويلي، د ياد رياست د ګرځنده ټيمونو له لوري، د نژدې ۶۸۰ کېلو ګرامه انساني درملو د قاچاق مخه نيول سوې ده.

د ياد رياست رئيس ملا عبدالغفار محمود باختر اطلاعاتي آژانس ته ويلي، د فرعي ګمرکاتو د ګرځنده ټيمونو له خوا، د زرنج ښار د دريمي حوزې اړوند، د ده مالدارانو په سيمه کې په يو ټيوټا موټر کې ځای پر ځای سوي ۶۸۰ کېلو ګرامه انساني درمل چې له پاکستانه هيواد ته انتقالېدل، مخه يې و نيول سوه او د دې پېښې په تړاو تر اوسه څوک نه دي نيول سوي، خو نيول سوي درمل او موټر د لا زياتو قانوني اجراآتو له پاره اړوندو ارګانونو ته سپارل سوي دي.

همداراز د نيمروز د فرعي ګمرکاتو رئيس باختر اطلاعاتي آژانس ته ويلي، ۹۸۰ کېلو ګرامه انساني درمل، چې په يو ټالنډي موټر کې ځای پر ځای سوي وه او غوښتل يې له پاکستانه نيمروز ته قاچاق سي، د ګمرک ځواکونو له لوري کشف او ضبط سول او د يادي قضيې په تړاو يو تن نيول سوی دی.

د مسئولينو په خبره، د ګرځنده ټيمونو له لوري د قاچاقي توکو، درملو او نورو غير قانوني انتقالاتو د مخنيوي لړۍ په دوامداره توګه په جدي ډول روانه ده او ټينګار يې وکړ، چې د قاچاق د مخنيوي او د قانون د حاکميت په موخه به خپلې هڅې لا پياوړې او هيچا ته به اجازه ور نه کړي، چې توکي په غير قانوني ډول هيواد ته داخل يا خارج کړي.